

2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорын құру туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы

Қазақстан Республикасы Президентінің 2024 жылғы 18 маусымдағы № 573 Жарлығы.

Президенті мен Үкіметі
актілерінің жинағында
жариялануға тиіс

"Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 1) тармақшасына сәйкес **ҚАУЛЫ ЕТЕМІН:**

1. Қоса беріліп отырған 2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорын құру туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманың жобасы мақұлдансын.

2. Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Олжас Абайұлы Бектенов 2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорын құру туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттамаға Қазақстан Республикасының атынан қол қойсын, оған қағидаттық сипаты жоқ өзгерістер мен толықтырулар енгізуге рұқсат берілсін.

3. Осы Жарлық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Қ.Тоқаев

Қазақстан Республикасы
Президентінің
2024 жылғы 18 маусымдағы
№ 573 Жарлығымен
МАҚҰЛДАНҒАН
Жоба

2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорын құру туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы

ХАТТАМА

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорының құрылтайшы мемлекеттері болып табылатын Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Армения Республикасы

2015 жылғы 15 маусымдағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Дағдарысқа қарсы қорын құру туралы шартқа (бұдан әрі - Шарт) өзгерістер енгізу туралы хаттаманың редакциясындағы 2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорын құру туралы шарттың 6-бабына сәйкес

төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Шартқа мынадай өзгерістер енгізілсін:

1) мәтін бойынша тиісті септіктегі "Қор туралы ереже" деген сөздер тиісті септіктегі "Қордың Жарғысы" деген сөздермен ауыстырылсын;

2) 1-баптың бірінші абзацындағы "ұлттық экономикалардың әлемдік қаржылық және экономикалық дағдарыстың теріс салдарын еңсеруі, олардың экономикалық және қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында, сондай-ақ Қорға қатысушы мемлекеттер экономикаларының ықпалдастығын одан әрі тереңдетуге жәрдемдесу" деген сөздер "Қорға қатысушы мемлекеттердегі экономикалық және қаржылық тұрақтылыққа жәрдемдесу, сондай-ақ олардың орнықты дамуын қолдау" деген сөздермен ауыстырылсын;

3) 1-баптың екінші абзацы "қосымша" деген сөзден кейін "және осы Шарттың ажырамас бөлігі" деген сөздермен толықтырылсын;

4) 2, 3, 4-баптар алып тасталсын;

5) 5-баптың бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"Осы Шарт күшіне енгенінен кейін басқа да мемлекеттер Қордың Жарғысында көзделген талаптар мен рәсімдерді орындаған жағдайда, олардың қосылуы үшін ашық."

6) 5-баптың екінші абзацындағы "және халықаралық ұйымдар" деген сөздер алып тасталсын;

7) 7-баптың екінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"Осы Шарттың ережелерін түсіндіруге байланысты келіспеушіліктер Қорға қатысушы мемлекеттер арасындағы консультациялар мен келіссөздер жолымен шешіледі. Осы Шартты қолдануға байланысты және Қор қызметі барысында туындайтын даулар Қордың Жарғысына сәйкес шешіледі.";

8) Шартқа "Еуразиялық тұрақтандыру және даму қоры туралы ереже" деген қосымша осы Хаттамаға қоса берілген редакциядағы "Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорының жарғысы" деген қосымшамен ауыстырылсын.

2-бап

1. Еуразиялық тұрақтандыру және даму қоры (бұдан әрі - ЕТДҚ) Еуразиялық даму банкі 2015 жылғы 15 маусымдағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Дағдарысқа қарсы қорының қаражатын басқару туралы келісімге (бұдан әрі - Басқару туралы келісім) өзгерістер енгізу туралы хаттаманың редакциясындағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Дағдарысқа қарсы қорына құрылтайшы мемлекеттер мен Еуразиялық даму банкі арасында 2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорының қаражатын басқару туралы келісімнің негізінде ЕТДҚ қаражатын басқарушы (бұдан әрі - Басқарушы) ретінде іс-қимылды жүзеге асыру

кезінде қабылдаған немесе сатып алған құқықтардың, міндеттемелердің, активтердің және өзге де мүліктің толық құқықтық мирасқоры болып табылады.

2. Бұл Хаттама күшіне енгеннен кейін Басқарушылар кеңесінің төрағасы Басқарушыға Басқару туралы келісімнің 9-бабының 7-тармағына сәйкес Басқару туралы келісімнің қолданысын тоқтату ниеті туралы хабарлама жолдайды.

3. Осы баптың 1-тармағына сәйкес қаражатты және активтерді беру ЕТДҚ мен Басқарушы арасында Басқару туралы келісімді орындау шеңберінде Басқарушы қалыптастырған құқықтарды, міндеттемелерді, активтерді және өзге де мүлікті, оның ішінде архивтер мен құжаттарды беру туралы беру актісіне қол қою арқылы ресімделеді.

4. Осы баптың 3-тармағына сәйкес беру актісіне беру актісіне қол қойғаннан кейін Басқарушылар Кеңесінің төрағасы Басқару туралы келісімнің 9-бабының 7-тармағына сәйкес Басқару туралы келісімнің депозитарийіне оның қолданысы тоқтатылған күн туралы хабарлама жолдайды.

3-бап

1. Осы Хаттаманы, оған осы ережені қолданбау туралы ескертпе жасаған Тарапты қоспағанда, Тараптар қол қойылған күнінен бастап 30 күннен кейін уақытша қолданады. Осы Хаттамаға басқа ескертпелер жасауға жол берілмейді.

2. Осы Хаттама депозитарий оған қол қойған Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарлама алған күннен бастап күшіне енеді.

3. Осы Хаттаманы түсіндіруге және (немесе) қолдануға байланысты мәселелер Шарттың 7-бабына сәйкес шешіледі.

4. Осы Хаттама депозитарийінің функцияларын Ресей Федерациясының Сыртқы істер министрлігі орындайды.

20 жылғы қаласында орыс тілінде бір төлнұсқа данада жасалды.

Осы Хаттаманың төлнұсқа данасы Ресей Федерациясының Сыртқы істер министрлігінде сақталады, ол осы Хаттамаға қол қойған әрбір Тарапқа оның куәландырылған көшірмесін жібереді.

*Беларусь Республикасы үшін
Қырғыз Республикасы үшін
Тәжікстан Республикасы үшін*

*Қазақстан Республикасы үшін Ресей
Федерациясы үшін Армения
Республикасы үшін*

*Еуразиялық тұрақтандыру және
даму қорын құру туралы шартқа
өзгерістер енгізу туралы
2024 жылғы 18 маусымдағы
хаттамаға ҚОСЫМША
"2009 жылғы 9 маусымдағы
Еуразиялық тұрақтандыру және
даму қорын құру туралы шартқа
(20 жылғы хаттаманың*

Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорының ЖАРҒЫСЫ

Осы Жарғы 2009 жылғы 9 маусымдағы Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорын құру туралы шарттың (бұдан әрі - Шарт) ажырамас бөлігі болып табылады.

1-тарау. Еуразиялық тұрақтандыру және даму қорының мақсаттары, функциялары және қатысушылары

1-бап. Жалпы ережелер

1. Еуразиялық тұрақтандыру және даму қоры (бұдан әрі - Қор, ЕТДҚ) халықаралық қаржылық ұйым - халықаралық құқық субъектісі болып табылады, өз қызметін Шартқа және осы Жарғыға сәйкес ұйымдастырады және жүзеге асырады.

2. ЕТДҚ өз қызметін Қорға қатысушы мемлекеттердің өз ұлттық экономикаларын басқару мәселелерінде олардың егемендігіне нұқсан келтірместен жүзеге асырады. ЕТДҚ Шарттың, осы Жарғының және ЕТДҚ басқару органдары бекіткен құжаттардың негізінде Қорға қатысушы әрбір мемлекетке әділ қатынасты қамтамасыз етеді.

3. ЕТДҚ өз қызметін жүзеге асыруда халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған қағидаттары мен нормаларын, қолданылатын халықаралық шарттарды, Шартты және осы Жарғыны басшылыққа алады. ЕТДҚ өз функцияларын орындауды қамтамасыз ету үшін Қорға қатысушы мемлекеттердің үкіметтерімен олардың аумақтарында ЕТДҚ-ның болу шарттары туралы келісімдер, сондай-ақ Қорға қатысушы мемлекеттердің орталық (ұлттық) банктерімен және өзге де уәкілетті органдарымен келісімдер жасасуы мүмкін. Қорға қатысушы мемлекеттер заңнамасының ұйымдарды құру, лицензиялау, реттеу және олардың қызметін тоқтату тәртібін белгілейтін ережелері ЕТДҚ-ға қолданылмайды.

4. ЕТДҚ-ның толық атауы:

орыс тілінде - "Евразийский фонд стабилизации и развития";
ағылшын тілінде - "Eurasian Fund for Stabilization and Development".

5. ЕТДҚ-ның қысқаша атауы:

орыс тілінде - "ЕФСР";
ағылшын тілінде - "EFSD".

6. ЕТДҚ-ның штаб-пәтері Қазақстан Республикасы, Астана қаласында орналасқан.

7. ЕТДҚ Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттерде өкілдіктер аша алады.

2-бап. Мақсаттары мен функциялары

1. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттердегі экономикалық және қаржылық тұрақтылыққа жәрдемдесу, сондай-ақ олардың орнықты дамуын қолдау мақсатында құрылған.

2. Өз мақсаттарына жету үшін ЕТДҚ мынадай функцияларды орындайды:

1) капиталға жарналар түрінде алынғандарды қоса алғанда, қаражат жинайды;

2) жинақталған қаражатқа билік етеді;

3) ЕТДҚ мақсаттары үшін Қорға қатысушы мемлекеттер, сондай-ақ Шартқа қатыспайтын мемлекеттер және басқа да ұйымдар қалыптастырған қорларды басқарады ;

4) консультациялық және талдамалық қызметтер көрсетеді;

5) ЕТДҚ өз мақсаттарына қол жеткізу үшін неғұрлым қолайлы және орынды деп есептейтін нысанда Қорға қатысушы мемлекеттердің және басқа да елдердің билік органдарымен, халықаралық және өзге де ұйымдарымен, ұлттық мекемелерімен және шаруашылық жүргізуші субъектілерімен өзара іс-қимыл жасайды;

6) Шартта және осы Жарғыда, ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттермен жасасқан екіжақты келісімдерінде айқындалған ЕТДҚ мақсаттарына қайшы келмейтін өзге де қызмет түрлерін жүзеге асырады және өзге де қызметтер көрсетеді.

3. ЕТДҚ ЕТДҚ-ның мақсаттары мен функцияларын іске асыруды қандай да бір түрде шектеуі, олардан ауытқуға әкелуі немесе оларды өзгеше түрде өзгертуі мүмкін қорларды басқаруға қабылдамауға, қарыздарды немесе өзге де жәрдемдесу нысанын алмауға тиіс.

3-бап. ЕТДҚ-ның құрылтайшылары мен қатысушылары

1. Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Армения Республикасы ЕТДҚ-ның құрылтайшылары (бұдан әрі - ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттері) болып табылады.

2. ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттері оның қатысушылары болып табылады.

3. Қор ЕТДҚ-ны құру мақсатын құптайтын басқа мемлекеттердің қатысуы үшін ашық.

4. Қорға қосылғысы келетін мемлекет Басқарушылар кеңесіне ЕТДҚ-ны құру мақсатын құптайтынын және Шарттың 5-бабына сәйкес Шартқа қосылатынын көрсете отырып, ресми өтініш береді.

Қорға қабылданатын мемлекет Шартқа қосылғаннан және Басқарушылар кеңесі белгілеген тәртіппен жарна төлегеннен кейін осы Жарғыға сәйкес қабылданған Басқарушылар кеңесінің шешімі негізінде ЕТДҚ-ға қатысушы болады.

Басқарушылар кеңесінің жаңа мемлекетті Қорға қабылдау туралы шешімінің тиісті түрде куәландырылған көшірмесі осы мемлекетке және Шарттың депозитарийіне жіберіледі. Депозитарий көрсетілген құжатты қосылу туралы құжатпен бірге алған күннен бастап жаңа мемлекет Шартқа қосылған және Қорға қатысушы ретінде

қабылданған болып есептеледі, бұл туралы депозитарий Қорға қатысушы басқа мемлекеттерді және Қорды хабардар етеді.

2-тарау. ЕТДҚ-ның ресурстары

4-бап. Қор ресурстары

Осы Жарғының мақсаттары үшін ЕТДҚ-ның ресурстары:

- 1) Қорға қатысушы мемлекеттердің жарналары;
- 2) ЕТДҚ ресурстары есебінен қаржыландыруды беруден түсетін түсімдер;
- 3) ЕТДҚ-ның уақытша бос қаражатын орналастырудан (инвестициялаудан) түсетін түсімдер;
- 4) ЕТДҚ-ға қайырмалдықтар;
- 5) осы Жарғыға сәйкес ЕТДҚ-ның басқаруына берілген арнаулы қорлардың қаражатын қоспағанда, ЕТДҚ өз қызметі шеңберінде алған кез келген өзге де қаражат болып табылады.

5-бап. Қорға қайырмалдықтар

1. Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша ЕТДҚ-ға оларды Қордың мақсатына пайдалану үшін Қорға қатысушы кез келген мемлекеттен, мүдделі мемлекеттен немесе ұйымнан өтеусіз және қайтарымсыз негізде ақшалай қаражат (қайырмалдықтар) қабылданады.

2. ЕТДҚ-ға қайырмалдық түрінде ақшалай қаражат салу қайырмалдық берушінің көрсетілген қаражатты ЕТДҚ-ның саясатына, қағидаларына және рәсімдеріне сәйкес пайдалануға келісімін білдіреді.

3. Қорға қатысушы мемлекет болып табылмайтын қайырмалдық беруші Қорға қатысушы болмайды және ЕТДҚ-ның қаражатын басқаруға қатыспайды.

4. ЕТДҚ-ға қайырмалдық ретінде салынған қаражат және көрсетілген қаражатты орналастырудан (инвестициялаудан) және беруден алынған кірістер Қорға қатысушы мемлекеттің үлесін айқындау кезінде ескерілмейді және Қор операциялары тоқтатылғанға дейін өзінің Қорға қатысушы мемлекеттердің құрамынан шығатыны туралы мәлімдеген Қорға қатысушы мемлекетке төленбейді.

6-бап. Резервтік және басқа да қорлар

1. Басқарушылар кеңесі:

- 1) Қордың пайдасынан аударымдар есебінен резервтік қорды;
- 2) қажет болған кезде өзге де қорларды құрады.

2. ЕТДҚ Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша мұндай қорлар ЕТДҚ-ның мақсаттары мен функцияларына сәйкес келген жағдайда, сенімгерлік басқаруға берілген арнаулы қорларды қоса алғанда, қорлар құрып, олардың қаражатын басқара

алады. Арнаулы қорларды басқару жөніндегі барлық шығыстар осы қорлардың есебінен жүзеге асырылады.

7-бап. Уақытша бос қаражатты орналастыру (инвестициялау)

Уақытша бос қаражатты орналастыру (инвестициялау) Басқарушылар кеңесі бекіткен тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

3-тарау. Капитал

8-бап. ЕТДҚ-ның капиталы

1. ЕТДҚ-ның капиталы ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттерінің бастапқы жарналарынан, ЕТДҚ-ға қатысуына сәйкес қабылданған міндеттемелері шеңберінде ЕТДҚ қатысушы әрбір мемлекет төлеген немесе төлеуге жататын жарналар сомасының жиынтығынан (бұдан әрі - жарна) тұрады.

2. ЕТДҚ-ның капиталына жарналар:

1) Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша есептік бірлікте (бұдан әрі - ЕТДҚ-ның есептік бірлігі) немесе өзге валютада номинатталады. Жарналарды есепке алу мақсаттары үшін ЕТДҚ-ның бір есептік бірлігі құрылымының 100 пайызы 1 АҚШ долларын құрайтыны қабылданады. ЕТДҚ-ның есептік бірлігінің құрылымы, оның құны және есептеу тәртібі Басқарушылар кеңесінің шешімімен қайта қаралады және бекітіледі;

2) Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша:

ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттерінің ұлттық валюталарында, АҚШ долларында, еуро да немесе басқа валюталарда;

ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттерінің ұлттық валюталарында, АҚШ долларында, еуро да немесе талап ету бойынша номиналы бойынша өтелуге жататын басқа да валюталарда айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексельдер шығару арқылы төленеді. ЕТДҚ мұндай талаптарды қажет болған жағдайда Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша қояды.

3. ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттерінің бастапқы жарналарының мөлшері мыналарды құрайды:

1) Армения Республикасы - 1 млн АҚШ долларына балама, оның ішінде:

100 мың АҚШ доллары ақшалай нысанда төленген;

900 мың АҚШ доллары толық өтелген айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексель түрінде енгізілген;

2) Беларусь Республикасы - 10 млн АҚШ долларына балама, оның ішінде:

1 млн АҚШ доллары ақшалай нысанда төленген;

9 млн АҚШ доллары ішінара 1 млн АҚШ долларына өтелген айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексель түрінде енгізілген;

3) Қазақстан Республикасы - 1 млрд АҚШ долларына балама, оның ішінде:

100 млн АҚШ доллары ақшалай нысанда төленген;

900 млн АҚШ доллары ішінара 396 млн 800 мың АҚШ долларына өтелген айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексель түрінде енгізілген;

4) Қырғыз Республикасы - 1 млн АҚШ долларына балама, оның ішінде:

100 мың АҚШ доллары ақшалай нысанда төленген;

900 мың АҚШ доллары ішінара 100 мың АҚШ долларына өтелген айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексель түрінде енгізілген;

5) Ресей Федерациясы - 7,5 млрд АҚШ долларына балама, оның ішінде:

750 млн АҚШ доллары ақшалай нысанда төленген;

6) млрд 750 млн АҚШ доллары ішінара 1 млрд 808 млн АҚШ долларына өтелген айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексель түрінде енгізілген;

7) Тәжікстан Республикасы - 1 млн АҚШ долларына балама, оның ішінде:

100 мың АҚШ доллары ақшалай нысанда төленген;

900 мың АҚШ доллары толық өтелген айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексель түрінде енгізілген.

4. Қорға қатысушы мемлекеттердің ЕТДҚ-дағы үлестері, сондай-ақ Қорға қатысушы мемлекеттердің ЕТДҚ-дағы құқықтары кепіл немесе өзге де ауыртпалық нысанасы бола алмайды, оларды мәжбүрлеп алып қоюға немесе тыйым салуға болмайды және ешкімге беруге болмайды. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттердің міндеттемелері бойынша жауап бермейді.

9-бап. Капиталдың өзгеруі

1. ЕТДҚ капиталы жаңа мемлекет Қорға кірген кезде ұлғайтылуға жатады. Қорға қатысушы жаңа мемлекеттің бастапқы жарнасының мөлшерін, ЕТДҚ капиталына енгізу тәртібін және мерзімдерін тиісті Қорға қатысушы жаңа мемлекетпен келісу бойынша Басқарушылар кеңесі айқындайды.

2. ЕТДҚ-ға бастапқы жарнаның ең төменгі сомасы, егер бұл соманы Басқарушылар кеңесі өзгертпесе, ЕТДҚ-ның 1 млн есептік бірлігінің баламасын құрайды.

3. Қорға қатысушы кез келген мемлекеттің кез келген уақытта Басқарушылар кеңесіне ЕТДҚ-ға өз жарнасының жалпы сомасын ұлғайтуға қатысты ұсыныстар енгізуге құқығы бар. Ұлғайтудың тәртібі мен шарттары, оның ішінде төлем валютасы және оны ЕТДҚ-ның есептік бірлігіне қатысты айқындау тәртібі Басқарушылар кеңесінің бекітуіне жатады. Қорға қатысушы мемлекеттің жарнасын ұлғайту, сондай-ақ Қорға қатысушы мемлекеттің осындай ұлғайтуға байланысты туындайтын құқықтары мен міндеттері ЕТДҚ-ның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

4. ЕТДҚ капиталы Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша осы Жарғыда белгіленген тәртіпке сәйкес Қорға қатысушы мемлекеттердің қосымша жазылу бойынша қосымша жарналар енгізуі есебінен ұлғайтылуы мүмкін.

5. Капиталды қосымша жазылу бойынша ұлғайтқан кезде Қорға қатысушы әрбір мемлекет тікелей ұлғайғанға дейін капиталдағы өзіне тиесілі үлеске бара-бар мөлшерде ЕТДҚ капиталына қосымша жарнаға қосымша жазылудың артықшылықты құқығына ие болады.

Қорға қатысушы мемлекеттер қосымша жазылуға қатысуға міндетті емес. Олардың біреуі қосымша жазылудың артықшылықты құқығынан толық немесе ішінара бас тартқан жағдайда, Қорға қатысушы мемлекет жазылудан бас тартқан жарияланған капиталдың бір бөлігін белу Қордың бір немесе бірнеше қатысушы мемлекеттерінің өтініші бойынша немесе Басқарушылар кеңесінің шешімінде көзделген өзгеше түрде оларға қайта белу (жазылу сомасын ұлғайту) арқылы Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша жүзеге асырылады. Қорға қатысушы мемлекеттер бұл құқықтан бас тартқан жағдайда, Басқарушылар кеңесі қосымша жазылу шеңберінде қосымша жарна мөлшерін азайту туралы шешім қабылдайды.

6. Капиталға жарналарға қатысты мынадай ережелер қолданылады:

1) жарна туралы шешім қабылдау кезінде Қорға қатысушы мемлекет Басқарушылар кеңесін осы Жарғының 8-бабының 2-тармағы 2-тармақшасының ережелерін ескере отырып, төлем валютасы туралы хабардар етеді;

2) Қорға қатысушы мемлекеттің әрбір жарнасы Басқарушылар кеңесі ЕТДҚ-ның есептік бірлігінде көрсетілген төленетін жарна сомасына балама деп айқындайтын соманы құрауға тиіс;

3) егер ЕТДҚ-ның есептік бірліктерінде көрсетілген енгізілген валюталардың құны төмендесе, ЕТДҚ капиталына осындай валюталарды енгізген Қорға қатысушы мемлекет Басқарушылар кеңесі бекітетін тәртіпке сәйкес ЕТДҚ капиталына Қорға қатысушы мемлекеттің осы валюталардағы жарналарының барлық сомаларының құнын ұстап тұру үшін қажетті осындай валюталардағы қосымша соманы ЕТДҚ-ға төлейді;

4) егер ЕТДҚ-ның есептік бірліктерінде көрсетілген енгізілген валюталардың құны ұлғайса, ЕТДҚ осындай валюталарды ЕТДҚ капиталына енгізген Қорға қатысушы мемлекетке Басқарушылар кеңесі бекітетін тәртіпке сәйкес ЕТДҚ капиталына осы валюталардағы жарналардың барлық сомаларының құнын түзету үшін қажетті осындай валюталардағы соманы төлейді;

5) ЕТДҚ осы тармақтың 3-тармақшасына сәйкес төлемді алуға өз құқықтарынан бас тарта алады, ал Қорға қатысушы мемлекет Басқарушылар кеңесі бекіткен тәртіппен осы тармақтың 4-тармақшасына сәйкес төлемді алуға өз құқықтарынан бас тарта алады ;

6) ЕТДҚ Қорға қатысушы кез келген мемлекеттен Қорға қатысушы осы мемлекеттің үкіметі шығарған айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексельдерді осы қаражат ЕТДҚ-ға Қордың операциялық қызметін жүзеге асыру үшін талап етілмейтін жағдайда осы тармақтың 3-тармақшасына сәйкес валюталарда төлем

ретінде қабылдай алады. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекетке Қорға қатысушы осы мемлекеттің үкіметі шығарған айналымға түспейтін және пайызсыз қарапайым вексельдерді осы тармақтың 4-тармақшасына сәйкес осындай валюталарда төлем ретінде бере алады.

7. Басқарушылар кеңесі Қорға қатысушы мемлекеттер жарналарының мөлшерін 5 (бес) жылда кемінде бір рет қайта қарайды. Қорға қатысушы барлық мемлекеттердің Басқарушылар кеңесі белгілеген шарттарда ЕТДҚ капиталына жарналар енгізуге тең мүмкіндігі болуға тиіс.

8. Егер Басқарушылар кеңесі өзгеше шешім қабылдамаса, ЕТДҚ-ға жарналар оларды пайдаланудың қандай да бір бағытына, ЕТДҚ қаражатын алушыға немесе ЕТДҚ жобасына байланысты болмайды.

4-тарау. ЕТДҚ-ның операциялық қызметі

10-бап. ЕТДҚ-ның операциялық қызметі

1. ЕТДҚ өз қызметін Шартқа және осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырады. Өз мақсаттарына қол жеткізу үшін ЕТДҚ мынадай операциялық қызметті (бұдан әрі - Операциялық қызмет) жүзеге асыруға құқықты:

- 1) Қорға қатысушы мемлекеттерге өтеулі негізде қаржы қаражатын беру;
- 2) осы Жарғының 6-бабына сәйкес қалыптастырылған қорлардан қаржы қаражатын, оның ішінде өтеусіз негізде беру;
- 3) Қорға қатысушы мемлекеттер мен Қорға қатыспайтын мемлекеттер үшін ЕТДҚ-ның мақсаттары мен функцияларына сәйкес келетін консультациялық және талдамалық қызметтер ұсыну;
- 4) Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша Шартта және осы Жарғыда көзделген мақсаттар мен функцияларға сәйкес келетін өзге де операциялар жасау.

2. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттердің экономикалық және қаржылық тұрақтылығына мониторинг жүргізеді. Қорға қатысушы әрбір мемлекет Қорға ақпарат береді, оның тізбесін Басқарушылар кеңесі бекітеді. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттің келісімі болған кезде онымен тұрақты консультациялар өткізеді.

3. ЕТДҚ ресурстары мен қаражаты осы баптың 1-тармағының 3-тармақшасында көрсетілген Операциялық қызметті қоспағанда, Қорға қатысушы егемен мемлекеттермен Операциялық қызмет үшін ғана пайдаланылады. Көрсетілген жағдайда Қорға қатысушы мемлекет болып табылмайтын егемен мемлекетке консультациялық және талдамалық қызметтер көрсету мәселесі Басқарушылар кеңесінің шешіміне шығарылады.

4. ЕТДҚ қызметі ашықтық, ұтымды қаржылық басқару және тәуекелдерді басқару қағидаттарын сақтай отырып жүзеге асырылуға тиіс.

5. ЕТДҚ Басқарушылар кеңесі айқындаған шарттарда осы баптың 1-тармағының 1 және 2-тармақшаларында көрсетілген Операциялық қызметті жүзеге асыру үшін қаржы ресурстарын ұсынады. Бұл ретте ЕТДҚ алушы мемлекеттердің қаржы қаражатын Қорға қатысушы қандай да бір нақты мемлекеттің немесе Қорға қатысушы мемлекеттердің аумағында пайдалануы жөнінде ешқандай шарт қоймайды.

6. ЕТДҚ есептік бірлігі осы бапта көрсетілген Операциялық қызметте Басқарушылар кеңесі айқындаған шарттарда пайдаланылуы мүмкін.

7. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттердің пайдасына жүзеге асырылатын кез келген Операциялық қызметтен түсетін түсімдердің нысаналы пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

8. ЕТДҚ валюталарды, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген құқықтарды (талаптарды) сатып алу-сату мәмілелерін жасайды.

9. ЕТДҚ халықаралық және ұлттық қаржы нарықтарында қаражат тартуды жүзеге асырмайды және ұйымдардың капиталына қатыспайды.

10. Басқарушылар кеңесі, Директорлар кеңесі, Басқарушы директор және Басқарма (бұдан әрі - ЕТДҚ-ның басқару органдары) Операциялық қызметті жүзеге асыру стандарттарын, қағидаттары мен рәсімдерін регламенттейтін құжаттарды қабылдауды қамтамасыз етеді. ЕТДҚ өзінің Операциялық қызметінің ЕТДҚ-ның тиісті басқару органдары бекіткен ЕТДҚ құжаттарына сәйкес келуін қамтамасыз етеді.

11. Қор өз қызметінде корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік саласындағы үздік әлемдік практикаға сәйкес келуге ұмтылады.

12. ЕТДҚ орнықты даму қағидаттарын ұстанады және осы баптың 1-тармағында көрсетілген қаржыландырылатын операцияларды экологиялық және әлеуметтік бағалауға тиісті назар аударады. ЕТДҚ бала еңбегін ЕТДҚ-дан алынған қаражат есебінен қаржыландырылатын өндірістерде пайдалануды қабылдамайды және оған тыйым салады, темекі және алкоголь өнімдерін өндіруді, әскери-техникалық құралдар мен қосарлы қолданылатын өнімдерді әзірлеуді, өндіруді, жөндеуді және оларға қызмет көрсетуді, сондай-ақ экологияға, халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігіне елеулі зиян келтіретін өндірістерді тікелей немесе жанама қаржыландырмайды.

11-бап. Шығындарды жабу

1. Берілген қаржы қаражаты бойынша ЕТДҚ алдындағы мерзімі өткен берешек болған немесе міндеттемелер орындалмаған жағдайда, ЕТДҚ ықтимал шығындарды жабу үшін қажетті әрекеттерді жасайды.

2. ЕТДҚ-ның операциялары бойынша шығындар:

- 1) бірінші кезекте таза пайдаға;
- 2) екінші кезекте резервтік қорға және бөлінбеген пайдаға;
- 3) үшінші кезекте капиталға жатады.

5-тарау. Ұйымдастыру және басқару

12-бап. ЕТДҚ басқару органдарының құрылымы

1. ЕТДҚ-ны басқаруды Басқарушылар кеңесі, Директорлар кеңесі, Басқарушы директор және Басқарма жүзеге асырады.

2. ЕТДҚ-ның басқару органдары өз өкілеттіктері шегінде ЕТДҚ-ның қызметін қамтамасыз ету үшін кез келген саясатты, ережелерді, қағидалар мен рәсімдерді қабылдауға, сондай-ақ ЕТДҚ-ның басқару органдары болып табылмайтын кез келген көмекші органдарды (комитеттер мен комиссияларды) құруға құқылы.

13-бап. Басқарушылар кеңесі туралы жалпы ережелер

1. ЕТДҚ-ның Жоғарғы басқару органы Басқарушылар кеңесі болып табылады.

2. Басқарушылар кеңесі өз міндеттерін мүшелері ЕТДҚ штаб-пәтерінің орналасқан жерінде тұрақты болмайтын орган ретінде орындайды.

3. Қорға қатысушы әрбір мемлекеттің Басқарушылар кеңесінде өкілдік ету құқығы бар. Басқарушылар кеңесінің құрамына Қорға қатысушы әрбір мемлекеттен бір басқарушыдан және оның бір орынбасарынан кіреді.

4. Қорға қатысушы мемлекеттің қаржы министрі (мемлекеттік қаржыны басқару саласындағы уәкілетті органның басшысы) Басқарушылар кеңесінде Қорға қатысушы осы мемлекеттен басқарушы болып табылады. Әрбір басқарушы өзінің орынбасарын тағайындайды (және бұл туралы ЕТДҚ-ға ресми түрде хабарлайды). Қорға қатысушы мемлекеттен басқарушы болмаған кезде Басқарушылар кеңесінің отырысында оның орынбасары басқарушының атынан әрекет етуге, оның ішінде дауыс беруге қатысуға уәкілетті болады.

5. Басқарушылар кеңесі жыл сайын Қорға қатысушы мемлекеттен басқарушының біреуін Басқарушылар кеңесінің төрағасы етіп сайлайды, ол өз міндеттерін Басқарушылар кеңесінің келесі төрағасы сайланғанға дейін атқарады.

6. Басқарушы Басқарушылар кеңесінде өзі өкілдік ететін Қорға қатысушы мемлекеттің атынан дауыс береді. Басқарушының орынбасары басқарушы болмаған кезде ғана Қорға қатысушы мемлекеттің атынан дауыс береді.

7. Басқарушылар кеңесінде дауыс беру мақсаттары үшін Қорға қатысушы әрбір мемлекетке Қорға қатысушы мемлекеттің ЕТДҚ капиталындағы ақшалай жарнасы сомасындағы ЕТДҚ-ның әрбір толық 100 мың есептік бірлігі үшін бір дауыс беріледі. Басқарушылар кеңесінде Қорға қатысушы мемлекеттің дауыс санын есептеу үшін жарна мөлшерін айқындау кезінде төленбеген вексельдер назарға алынбайды.

8. Басқарушылар кеңесінің барлық мәселелер бойынша шешімдері, егер осы Жарғыда өзгеше көзделмесе, берілген дауыстардың қарапайым көпшілігімен қабылданады.

9. Осы Жарғының 14-бабының 2-тармағында айқындалған мәселелер бойынша шешімдер Қорға қатысушы мемлекеттер капиталға енгізген жарналар сомасының 90 пайызын білдіретін дауыстар болған кезде және осы баптың 7-тармағының ережелері ескеріле отырып қабылданады. ЕТДҚ-ға қатысуды тоқтата тұру туралы шешім қабылдау кезінде өзінің қатысуын тоқтата тұру туралы шешім қабылданатын Қорға қатысушы мемлекеттің дауыстары дауыс беру нәтижелерін айқындау кезінде ескерілмейді.

10. Басқарушылар кеңесі өзінің қалауы бойынша, бірақ жылына кемінде 2 рет отырыстар өткізеді, оларды Басқарушылар кеңесінің төрағасы шақырады. Директорлар кеңесі мен Басқарушы директор Басқарушылар кеңесінің төрағасына Басқарушылар кеңесінің отырысын шақыру туралы ұсыныс бере алады.

11. Басқарушылар кеңесі басқарушыларға жазбаша сырттай сұрау салу (сырттай дауыс беру) арқылы шешімдер қабылдауға құқылы.

12. Басқарушылар кеңесінің отырысы Басқарушылар кеңесінде дауыс беру кезінде кемінде 90 пайыз дауыс беретін басқарушылар болған кезде құқықты болып табылады.

13. Басқарушылар кеңесі бірінші отырыста оның жұмыс тәртібін регламенттейтін өз қызметі туралы ережені бекітеді.

14. Басқарушылар өз міндеттерін ЕТДҚ-дан сыйақы алмай орындайды.

14-бап. Басқарушылар кеңесінің өкілеттіктері

1. Басқарушылар кеңесі осы Жарғыға және Шартқа сәйкес ЕТДҚ қызметінің кез келген мәселелерін қарау және шешу үшін өкілеттіктерге ие болады.

2. Басқарушылар кеңесі Директорлар кеңесіне және Басқармаға мыналарды:

1) Қорға қатысушы жаңа мемлекеттерді ЕТДҚ-ға қабылдауды және оларды қабылдау шарттарын айқындауды;

2) ЕТДҚ капиталын ұлғайту немесе азайту туралы шешімді;

3) Қорға қатысушы мемлекеттің ЕТДҚ-ға қатысуын тоқтата тұруды;

4) Шартты және осы Жарғыны түсіндіру бойынша Қорға қатысушы мемлекеттерге ұсыныстар енгізуді;

5) Басқарушы директорды лауазымға тағайындауды және лауазымнан босатуды;

6) Басқарушы директордың ұсынуы бойынша Басқарушы директордың орынбасарлары мен Басқарма мүшелерінің кандидатураларын бекітуді;

7) ЕТДҚ капиталына жарналар сомасын Қорға қатысушы мемлекеттер арасында қосымша жазылу бойынша қайта бөлуді;

8) ЕТДҚ-ның сыртқы аудиторын таңдауды бекітуді;

9) ЕТДҚ-ның таза пайдасын бөлуді, резервтер мөлшерін айқындауды;

10) осы Жарғының 10-бабы 1-тармағының 1-тармақшасында көрсетілген Операциялық қызметті жүзеге асыруға қол жеткізу лимиттерін Қорға қатысушы мемлекеттер арасында бөлуді;

- 11) Операциялық қызметті реттейтін саясаттарды бекітуді;
- 12) осы Жарғының 10-бабында регламенттелген қызметке сәйкес ЕТДҚ-ның 100 млн есептік бірлігінің баламасынан асатын мөлшерде Қорға қатысушы мемлекеттерге берілетін жекелеген операцияларды бекітуді;
- 13) Шартқа және осы Жарғыға өзгеріс енгізу жөнінде ұсыныстарды қатысушы мемлекеттерге енгізуді;
- 14) ЕТДҚ-ның стратегиясын бекітуді;
- 15) ЕТДҚ-ның қызметін тоқтата тұру туралы және ЕТДҚ-ның қызметін түпкілікті тоқтату және оның ресурстарын бөлу туралы шешім қабылдауды;
- 16) сыртқы аудитордың аудиторлық қорытындысын ескере отырып, ЕТДҚ-ның қызметі туралы жылдық есептерді, жылдық қаржылық есептерді бекітуді;
- 17) ЕТДҚ-ның өкілдіктерін ашу мен жабу және ЕТДҚ штаб-пәтерінің орналасқан жерін өзгерту туралы шешім қабылдауды;
- 18) ЕТДҚ-ның ұйымдық құрылымын дербес құрылымдық бөлімшелер деңгейіне дейін бекітуді;
- 19) ЕТДҚ-ға жарналар номиналын айқындау үшін ЕТДҚ-ның есептік бірлігін немесе валютаны бекітуді;
- 20) ЕТДҚ есептік бірлігінің құрылымын, оның құнын және есептеу тәртібін бекітуді ;
- 21) Қорға қатысушы мемлекеттердің құрамынан шыққан жағдайда, Қорға қатысушы мемлекеттің ЕТДҚ қаражатындағы үлесін қайтару мақсатында айқындауды;
- 22) ЕТДҚ-ға қайырмалдықтар қабылдауды;
- 23) Басқарушылар кеңесі жұмысының қағидалары мен рәсімдерін айқындауды;
- 24) Директорлар кеңесі мен Басқарма жұмысының қағидалары мен рәсімдерін айқындауды;
- 25) резервтік және өзге де қорларды қалыптастыру, басқару және пайдалану тәртібі мен шарттарын бекітуді қоспағанда, өз өкілеттіктерін бере алады.

3. Басқарушылар кеңесі өз өкілеттіктерін Директорлар кеңесіне, Басқарушы директорға және Басқармаға бере алады, бірақ бұрын берілген өкілеттіктердің кез келгенін жою, шектеу немесе қайта қарау құқығын өзінде сақтайды.

15-бап. Директорлар кеңесі

1. Директорлар кеңесі ЕТДҚ-ның қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асыратын және Басқарушылар кеңесіне есеп беретін оның алқалы басқару органы болып табылады.

2. Әрбір басқарушы Директорлар кеңесіне қаржы министрлігі (мемлекеттік қаржыны басқару саласында құзыретті орган) қызметкерлерінің қатарынан бір директорды тағайындайды және бұл туралы ЕТДҚ-ға ресми түрде хабарлайды. Директорлар кеңесінің құрамын Басқарушылар кеңесінің төрағасы бекітеді.

3. Директорлар өздеріне жүктелген міндеттерді адал, тиісті сақтықпен орындауға және ЕТДҚ-ның мүддесіне сай әрекет етуге тиіс.

4. Басқарушылар кеңесінде төрағалық ететін Қорға қатысушы мемлекеттің директоры Директорлар кеңесінің төрағасы болып табылады.

5. Директорлар ЕТДҚ-ның қызметкерлері болып табылмайды және ЕТДҚ-дан сыйақы алмайды.

6. Директорлар олардың мирасқорлары тағайындалғанға дейін және өз міндеттерін орындауға кіріскенге дейін лауазымда қалады.

7. Директорлар кеңесі өз отырыстарын ЕТДҚ қызметінің мәселелеріне байланысты қажеттілігіне қарай, бірақ жылына кемінде 2 рет өткізеді. Директорлар кеңесі өз мүшелері ЕТДҚ штаб-пәтерінің орналасқан жерінде тұрақты болмайтын орган ретінде өз міндеттерін орындайды. Отырыстарды Директорлар кеңесінің төрағасы директорлардың және Басқарушы директордың ұсынысы бойынша да шақыра алады.

8. Директорлар кеңесі директорларға жазбаша сырттай сұрау салу (сырттай дауыс беру) арқылы шешім қабылдауға құқылы.

9. Директорлар кеңесінде дауыс беру мақсаттары үшін әрбір директорға Қорға қатысушы мемлекеттің ЕТДҚ-ға ақшалай жарнасы сомасында ЕТДҚ-ның әрбір толық 100 мың есептік бірлігі үшін бір дауыс беріледі. Қорға қатысушы мемлекеттің Директорлар кеңесіндегі дауыс санын есептеу үшін жарна мөлшерін айқындау кезінде төленбеген вексельдер назарға алынбайды.

10. Директорлар кеңесінің отырысы Директорлар кеңесінде дауыс беру кезінде кемінде 90 пайыз дауыс беретін директорлар болған кезде құқықты болып табылады.

11. Егер осы Жарғыда немесе Басқарушылар кеңесінде Директорлар кеңесіне өкілеттіктер беру кезінде тікелей өзгеше көзделмесе, Директорлар кеңесі қарайтын барлық мәселелер дауыс беруге қатысатын директорлар иелік ететін жалпы дауыс санының көпшілігімен шешіледі.

16-бап. Директорлар кеңесінің өкілеттіктері

Директорлар кеңесі ЕТДҚ қызметіне жалпы басшылықты қамтамасыз етеді және осы мақсаттарда оған Басқарушылар кеңесі берген, сондай-ақ осы Жарғыда көзделген өкілеттіктерді, атап айтқанда:

1) Басқарушылар кеңесінің қарауына шығарылатын материалдарды алдын ала мақұлдауды;

2) Басқарушылар кеңесі берген өкілеттіктер шеңберінде ЕТДҚ құжаттарын бекітуді және осындай құжаттарға қатысты ерекшеліктер немесе алып қою ұсынуды;

3) Басқарманың ЕТДҚ қызметі туралы тұрақты есептерін қарауды және тиісті шаралар қабылдауды;

4) Директорлар кеңесінің комитеттерін құруды және аталған комитеттердің өкілеттіктерін айқындауды;

- 5) сыртқы аудиторды таңдауды және қаржы жылының қорытындылары бойынша аудиттелген қаржылық есептілікті мақұлдауды;
- 6) Басқарушылар кеңесі бекітпес бұрын ЕТДҚ стратегиясын мақұлдауды;
- 7) Басқарушылар кеңесі шешім қабылдағанға дейін ЕТДҚ-ның жаңа операцияларын Басқарушылар кеңесінің қарауына бір мезгілде шығара отырып, бұл мәселені уақытша тоқтата тұруды жүзеге асырады;
- 8) Басқарушылар кеңесі берген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

17-бап. ЕТДҚ-ның Басқарушы директоры, Басқармасы және қызметкерлері

1. Басқарушы директор Қордың қызметіне және Басқармаға басшылық етеді, ЕТДҚ қызметінің барлық мәселелері бойынша оның ресми өкілі болып табылады және ЕТДҚ атынан үшінші тұлғалармен қатынастарда сенімхатсыз әрекет етеді.

2. Басқарушы директор мен оның орынбасарларын Басқарушылар кеңесі лауазымға тағайындайды және лауазымнан босатады. Басқарушы директор бір мезгілде Басқарушылар кеңесінің, Директорлар кеңесінің құрамында басқарушы немесе оның орынбасары лауазымын атқара алмайды.

3. Басқарушы директор болмаған жағдайда, оның міндеттерін Басқарушы директор тағайындаған орынбасары орындайды. Басқарушы директор өз міндеттерін орындай алмаған кезде Басқарушылар кеңесі төрағасының шешімі бойынша тағайындалған Басқарушы директордың орынбасары Басқарушы директордың өкілеттігін жүзеге асырады және функцияларын орындайды.

4. Басқарушы директор лауазымға 5 жылға бекітіледі және жаңа мерзімге қайта тағайындалуы мүмкін.

5. Басқарушы директор Басқарушылар кеңесіне есеп береді. Басқарушы директор Басқарушылар кеңесінің және Директорлар кеңесінің отырыстарына дауыс беру құқығынсыз қатысады.

6. Басқарма ЕТДҚ-ның тұрақты жұмыс істейтін алқалы атқарушы органы болып табылады, Басқарушылар кеңесіне бағынады және Басқарушы директордан, оның орынбасарларынан және Басқарма мүшелерінен тұрады. Басқарманың сан құрамын Басқарушылар кеңесі айқындайды. Басқарушы директордың ұсынуы бойынша Басқарушылар кеңесі Қордың құрылымдық бөлімшелерінің басшыларын Басқарма құрамына енгізу туралы шешім қабылдай алады. Басқарманың негізгі міндеті Шартқа, осы Жарғыға, Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне сәйкес ЕТДҚ қызметін жүзеге асыру болып табылады.

7. Басқарма мүшелері арасында міндеттерді бөлуді Басқарушы директор жүзеге асырады. Басқарушы директордың орынбасарлары мен Басқарманың басқа да мүшелері ЕТДҚ қызметінің жекелеген бағыттарына басшылықты жүзеге асырады және Басқарушы директорға есеп береді.

8. Басқарма отырысында шешімдер көпшілік дауыспен қабылданады. Шешім қабылдау кезінде Басқарманың әрбір мүшесінің бір дауысы болады. Дауыстар тең болған жағдайда Басқарушы директордың дауысы шешуші болып табылады.

9. Басқарушы директор, Басқарушы директордың орынбасарлары және Басқарма мүшелері Қорға қатысушы мемлекеттердің азаматтары қатарынан тағайындалады.

10. Егер Басқарушылар кеңесі өзгеше көздемесе, Басқарушы директордың құзыретіне мына мәселелер:

1) осы Жарғыға, Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне сәйкес ЕТДҚ-ның жұмысын ұйымдастыру, ЕТДҚ-ның мүлкі мен активтерін басқару;

2) Басқарманың жұмысын қамтамасыз ету;

3) Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесі шешімдерінің орындалуын қамтамасыз ету;

4) ЕТДҚ-ның атынан өкілдік ету, сондай-ақ ЕТДҚ-ның атынан сотта және төрелікте сын-ескертулер мен талаптар қою;

5) Басқарушы директор мен Басқарма өкілеттігі шеңберінде ЕТДҚ қызметінің мәселелері бойынша бұйрықтар шығару және шешімдер қабылдау;

6) Қордың штат кестесін бекіту және ЕТДҚ-ның бюджетіне және штат кестесіне сәйкес жалақы, сондай-ақ ерекше көзге түскен қызметкерлерді көтермелеу мөлшерлерін белгілеу;

7) ЕТДҚ-ның атынан (сенімхатсыз) операциялар мен мәмілелер жасау;

8) Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесі берген өкілеттік шеңберінде ЕТДҚ-ның құжаттарын бекіту;

9) Қордың персоналына басшылық ету, Басқарушылар кеңесі тағайындайтын Басқарушы директордың орынбасарларын қоспағанда, ЕТДҚ қызметкерлерін жұмысқа қабылдау және жұмыстан шығару, ЕТДҚ қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін айқындау;

10) ЕТДҚ қызметкерлеріне ЕТДҚ-ның атынан әрекет етуге және мәмілелер жасасуға өкілеттік беру, оларға ЕТДҚ-ның атынан сенімхаттар беру;

11) Басқарушылар кеңесіне Басқарушы директордың орынбасарларын тағайындау жөнінде, ішкі аудит қызметінің дербес құрамы жөнінде ұсыныстар енгізу;

12) Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесінің құзыретіне жататындарды қоспағанда, өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыру жатады.

11. Егер Басқарушылар кеңесі өзгеше көздемесе, Басқарманың құзыретіне мына мәселелер:

1) ЕТДҚ стратегиясын, Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесі қабылдаған басқа да құжаттар мен шешімдерді іске асыру;

2) Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын материалдар мен ұсыныстарды дайындау;

3) Қордың операциялары бойынша қағидалар мен рәсімдерді бекіту;

- 4) ЕТДҚ қызметінің бағдарламаларын дайындау;
 - 5) ЕТДҚ-ның жобалары мен бағдарламаларын сараптауды ұйымдастыру;
 - 6) ЕТДҚ-ның ресурстық әлеуетінің жеткілікті екеніне бағалау жүргізу, жобаларды қаржыландыру басымдығына қатысты ұсыныстар дайындау;
 - 7) осы Жарғыда және Басқарушылар кеңесінің шешімдерінде айқындалған өкілеттіктер шегінде осы Жарғының 10-бабында регламенттелген қызметке сәйкес Қорға қатысушы мемлекеттерге берілетін операцияларды бекіту туралы шешімдер қабылдау;
 - 8) Қорға қатысушылардың тізілімін жүргізу;
 - 9) Басқарушылар кеңесі мен Директорлар кеңесі қабылдаған құжаттар мен шешімдерге сәйкес өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыру жатады.
12. Басқарма отырысын өткізуге арналған кворум Басқарма мүшелерінің қарапайым көпшілігін құрайды.

6-тарау. Қатысушы мемлекеттердің ЕТДҚ құрамынан шығуы, ЕТДҚ-ға қатысуды тоқтата тұру, ЕТДҚ-ның операцияларын тоқтата тұру және тоқтату

18-бап. Қорға қатысушы мемлекеттің ЕТДҚ-дан шығуы және ЕТДҚ-ға қатысуды тоқтата тұру

1. Қорға қатысушы кез келген мемлекет өзінің ниеті туралы Басқарушылар кеңесін жазбаша нысанда хабардар ете отырып, ЕТДҚ-дан шығуға құқылы. Мұндай жазбаша хабарлама Басқарушылар кеңесінің төрағасына, көшірмелері Директорлар кеңесінің төрағасына және Басқарушы директорға жіберіледі және оны Басқарушы директор дереу Қорға қатысушы мемлекеттердің назарына жеткізеді.

2. Басқарушылар кеңесінің төрағасы ЕТДҚ-дан шығу туралы хабарламаны алған күннен бастап:

1) ЕТДҚ құрамынан шығу құқығынан басқа, Шартқа және осы Жарғыға сәйкес Қорға қатысушы осы мемлекетке берілген барлық құқықтар тоқтатыла тұрады;

2) Басқарушылар кеңесі Қорға қатысушы осындай мемлекеттің ЕТДҚ капиталына жарналарын төлеуге қатысты шешімдерден басқа қандай да бір шешімдер қабылдауы кезінде ол дауыс беруге құқылы емес. Сонымен қатар, Қорға қатысушы осы мемлекет жасасқан шарттар, келісімдер және басқа да уағдаластықтар шеңберінде туындаған барлық міндеттемелер оған өтеулі негізде берілген барлық қаражат толық отел тенге дейін сақталады;

3) Қорға қатысушы осындай мемлекет өзінің ЕТДҚ-ға қатысуын тоқтату ниеті туралы хабарламасын ЕТДҚ алғаннан кейін ЕТДҚ-ның қаражатымен жүргізілетін операциялар үшін жауапты болмайды.

3. Басқарушылар кеңесінің төрағасы Қорға қатысушы мемлекеттен оның ЕТДҚ құрамынан шығу ниеті туралы хабарлама алған күннен бастап бір жыл ішінде Қор

Басқарушылар кеңесінің шешімі негізінде Қорға қатысушы осындай мемлекеттің ЕТДҚ капиталындағы жарнасын төлеу мерзімі мен тәртібі туралы келісім жасасады.

Қорға қатысушы осындай мемлекеттің ЕТДҚ капиталына жарнасының мөлшері Қорға қатысушы осындай мемлекет жарналарының мерзімдері мен нақты сомасы ескеріле отырып, Басқарушылар кеңесі қабылдаған рәсімге сәйкес айқындалады.

4. Басқарушылар кеңесінің төрағасы Қорға қатысушы мемлекеттен оның ЕТДҚ құрамынан шығу ниеті туралы хабарламаны алған күннен бастап бір жыл өткенге дейін не оның капиталдағы жарнасын төлеу мерзімі мен тәртібі туралы келісім жасасқан күнге дейін (қандай оқиғаның бұрын болатынына қарай) Қорға қатысушы осы мемлекет Басқарушылар кеңесіне осы баптың 1-тармағында белгіленген тәртіпке ұқсас тәртіппен көрсетілген хабарламаны кері қайтарып алу туралы жазбаша нысанда хабарлай алады.

5. Басқарушылар кеңесіне Қорға қатысушы мемлекеттердің құрамынан шығатыны туралы хабарлама жіберген Қорға қатысушы мемлекет оның жарнасын төлеу мерзімдері мен тәртібі туралы келісім жасалған күннен бастап, бірақ Басқарушылар кеңесінің төрағасы оның ЕТДҚ құрамынан шығатыны туралы жазбаша хабарламасын алған күннен бастап бір жылдан кешіктірілмей ЕТДҚ құрамынан шықты деп есептеледі.

6. Егер Қорға қатысушы мемлекет ЕТДҚ алдындағы өзінің қандай да бір міндеттемелерін орындамаса, Басқарушылар кеңесі осы Жарғының 13-бабының 9-тармағына сәйкес қабылданатын шешім негізінде оның ЕТДҚ-ға қатысуын тоқтата алады.

7. Егер қатысуды тоқтата тұрған күннен бастап 1 жыл өткен соң Басқарушылар кеңесі Қорға қатысушы осындай мемлекеттің құқықтарын қалпына келтіру туралы шешім қабылдамаса, онда Қорға қатысушы осы мемлекет ЕТДҚ құрамынан шығарылған болып есептеледі. Қор мен оның арасындағы одан әрі өзара қарым-қатынастар осы баптың 1-5-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылуға тиіс. Қордың осындай қатысушы мемлекетіне қатысты Шарттың қолданылуы Қор мен Қорға осы қатысушы мемлекет арасында оның ЕТДҚ капиталындағы жарнасын төлеу мерзімдері мен тәртібі туралы келісім жасалған күннен бастап тоқтатылады.

8. Қатысуды тоқтата түру кезеңінде Қорға қатысушы мемлекет, осы баптың 1 және 2-тармақтарына сәйкес ЕТДҚ құрамынан шығу құқығын қоспағанда, Шартқа және осы Жарғыға сәйкес қандай да бір құқықтарды жүзеге асыра алмайды, бірақ Қорға қатысушы мемлекет ЕТДҚ-мен арадағы қол қойған келісімдерге, шарттарға және өзге де құжаттарға сәйкес өзінің барлық міндеттемелерін атқарады.

9. Мемлекет Қорға қатысушы мемлекет болуды тоқтатқан күннен кейін ол мемлекет Қорға қатысушы мемлекет және Шарттың тарапы болуды тоқтатқанға дейін келісімдер жасалған осы Жарғының 10-бабына сәйкес қарыздардың қандай да бір бөлігі немесе қаржыландырудың басқа нысандары өтелмеген күйінде қалғанға дейін ЕТДҚ алдында

өз міндеттемелері бойынша жауапты болуды жалғастырады, бірақ ол ЕТДҚ кейінірек берген қарыздарға немесе басқа қаржыландыруға қатысты міндеттемелер атқармайды және таза кірісті бөлуге немесе ЕТДҚ-ның шығыстарын жабуға қатыспайды.

19-бап. Операцияларды уақытша тоқтата тұру

Төтенше жағдайларда Директорлар кеңесі туындаған жағдайды Басқарушылар кеңесі қарағанға және мәні бойынша шешім қабылдағанға дейін ЕТДҚ-ның жаңа операцияларын мақұлдауды уақытша тоқтата алады.

20-бап. Операцияларды түпкілікті тоқтату және ЕТДҚ-ны тарату

1. ЕТДҚ Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша өзінің Операциялық қызметін түбегейлі тоқтата алады.

2. Мұндай шешім қабылданған жағдайда, Басқарушылар кеңесі тиісті шешім қабылдаған күнге дейін туындаған, ЕТДҚ-ның активтерін қорғау және сақтау, қолданыстағы міндеттемелер бойынша төлемдерді шоғырландыру және ЕТДҚ-ның қаражаты есебінен төленуге жататын міндеттемелерді реттеу жөніндегі қызметті қоспағанда, ЕТДҚ-ның қаражатымен жасалатын барлық операциялар дереу тоқтатылады.

3. Міндеттемелер түпкілікті реттелгенге және ЕТДҚ-ның қаражаты бөлінгенге дейін Қорға қатысушы мемлекеттердің ЕТДҚ-ның операцияларына және өздері қол қойылған ЕТДҚ капиталының төленбеген бөлігіне байланысты барлық құқықтары мен міндеттемелері толық көлемде күшінде қалады.

4. Активтерді Қорға қатысушы мемлекеттердің ЕТДҚ капиталына жарналары есебінен олардың арасында бөлу Басқарушылар кеңесінің шешімімен бекітілгенге дейін бөлінбейді.

5. ЕТДҚ активтерін Қорға қатысушы мемлекеттер арасында кез келген бөлу Қорға қатысушы әрбір мемлекеттің ЕТДҚ капиталына төленген жарналарына пропорционалды түрде жүргізіледі және Басқарушылар Кеңесінің шешіміне сәйкес, ЕТДҚ әділ және тең құқықты деп санайтын мерзімдерде және шарттарда жүзеге асырылады. Бөлінген активтердің үлестері әр түрлі болуы мүмкін. Қорға қатысушы бір де бір мемлекет ЕТДҚ алдындағы өзінің барлық міндеттемелерін орындамағанға дейін оның активтерді осындай бөлудегі өз үлесін алуға құқығы болмайды.

6. Осы бапқа сәйкес бөлінетін активтерді алатын Қорға қатысушы кез келген мемлекет оларды бөлер алдында ЕТДҚ осы активтерге қатысты пайдаланған құқықтарды оларға қатысты пайдаланады.

7-тарау. Мәртебе, иммунитеттер, артықшылықтар және алып қою

21-бап. ЕТДҚ-ның мәртебесі

1. Шарттың 1-бабында және осы Жарғыда ЕТДҚ-ның жүктелген мақсаттарға қол жеткізу және функцияларды орындау үшін ЕТДҚ-ға Қорға қатысушы әрбір мемлекеттің аумағында осы Жарғыда және ЕТДҚ мен Қорға қатысушы мемлекеттердің үкіметтері арасында олардың аумақтарында ЕТДҚ-ның болу шарттары туралы жасалған келісімдерде көзделген иммунитеттер, артықшылықтар мен жеңілдіктер беріледі.

2. Қорға қатысушы әрбір мемлекет өз аумағында осы тарауда жазылған ережелерді орындау үшін қажетті шараларды қабылдауға және қабылданған әрекеттер туралы ЕТДҚ-ға хабарлауға тиіс.

3. ЕТДҚ халықаралық қаржылық ұйым - халықаралық құқық субъектісі бола отырып, халықаралық құқық субъектілігіне ие болады және атап айтқанда, өз құзыреті шегінде халықаралық шарттар жасасуға құқылы болады.

4. Қор заңды тұлғаның құқықтарын пайдаланады және атап айтқанда:

1) шарттар жасасуға;

2) жылжымалы және жылжымайтын мүлікті жалға алуға, сатып алуға және иеліктен шығаруға (Қорға қатысушы мемлекеттердің жер пайдалану саласындағы заңнамасының нормаларына сәйкес) және оларға билік етуге;

3) процестік әрекеттерге бастамашылық жасауға және оларға ден қоюға;

4) Шартта және осы Жарғыда көзделген мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған басқа да әрекеттер жасауға құқылы.

22-бап. Иммунитеттер мен артықшылықтар

1. Қордың өзі иммунитеттен бас тартқан жағдайларды қоспағанда, ЕТДҚ мақсаттарға қол жеткізу және функцияларды орындау үшін қажетті дәрежеде сот араласуының кез келген нысанынан иммунитетті пайдаланады.

2. Қорға қатысушы қандай да бір мемлекет, Қорға қатысушы мемлекеттің мемлекеттік органы немесе өзге институты не Қорға қатысушы мемлекеттің, оның органының немесе институтының атынан тікелей немесе жанама әрекет ететін немесе тиісті талап ету құқығын алған заңды немесе жеке тұлға ЕТДҚ-ға қарсы ешқандай сот талқылауын қозғай алмайды. Қорға қатысушы мемлекеттер Шартта және осы Жарғының 35-бабында, ЕТДҚ құжаттарында немесе ЕТДҚ-ның Қорға қатысушы мемлекеттермен жасасқан келісімдерінде көзделген ЕТДҚ мен Қорға қатысушы мемлекеттер арасындағы келіспеушіліктерді реттеудің арнаулы рәсімдеріне жүгінуге құқылы.

3. ЕТДҚ-ның мүлкі мен активтері қайда және кімнің билігінде болса да, ЕТДҚ-ға қатысты түпкілікті сот шешімі шығарылғанға дейін тәркілеудің, тінтудің, тыйым салудың кез келген нысандарынан немесе алып қоюдың не иеліктен шығарудың өзге де нысандарынан иммунитетке ие болады.

4. ЕТДҚ мен оның өкілдіктерінің үй-жайлары, сондай-ақ ЕТДҚ-ның архивтері, мүлкі, құжаттары мен ақпараты қайда және кімнің билігінде болса да, Қорға қатысушы кез келген мемлекеттің аумағында қол сұғылмайтын болып табылады.

5. ЕТДҚ-ның мақсаттарына қол жеткізу және функцияларын орындау үшін қажетті дәрежеде және Шарттың және осы Жарғының ережелері сақталған жағдайда, ЕТДҚ барлық мүлкі мен активтері кез келген сипаттағы шектеулерден, нұсқамалардан, бақылаудан және мораторийлерден босатылады.

6. Қорға қатысушы мемлекеттер ЕТДҚ-ның ресми хабарламаларына Қорға қатысушы кез келген басқа мемлекеттің дипломатиялық өкілдіктерін қоса алғанда, оның ресми хабарламаларына ұсынылғандай режим ұсынады.

7. Қорға қатысушы мемлекеттер кез келген елде төлемдерді жүзеге асыру үшін ЕТДҚ қаражатының түсуіне, оны ЕТДҚ-ның кез келген қаржыландыруын алушыларының иеленуіне, пайдалануына немесе аударуына ешқандай валюталық шектеулер қоймайды.

8. Қорға қатысушы әрбір мемлекеттің аумағында өзінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде ЕТДҚ-ның Басқарушы директоры, Басқарушы директордың орынбасарлары, Басқарма мүшелері және қызметкерлері:

1) қызметтік міндеттерін атқару кезінде өздері жасаған әрекеттері үшін сот және әкімшілік құдалаудан иммунитетке ие болады. Бұл иммунитет жол-көлік оқиғалары кезінде залал келтірілген жағдайда азаматтық жауапкершілікке қолданылмайды;

2) Қорға қатысушы мемлекеттің заңнамасына сәйкес отбасы мүшелері деп танылғандармен (бұдан әрі - отбасы мүшелері) бірге осы мемлекеттегі дипломатиялық өкілдіктердің қызметкерлері пайдаланатын репатриациялау бойынша жеңілдіктерге ие болады;

3) жеке және отбасылық пайдалануға арналып әкелінетін тауарларға қатысты кедендік баждарды, салықтар мен алымдарды төлеуден босатылады;

4) мемлекеттік міндеттіліктен босатылады;

5) отбасы мүшелерімен бірге көшіп келу жөніндегі шектеулерден және шетелдіктер ретінде тіркеуден босатылады;

6) валюталық операциялар саласында осы мемлекеттегі дипломатиялық өкілдіктердің қызметкерлеріне берілетін артықшылықтарды пайдаланады;

7) жүріп-тұру шарттары мен бостандығына қатысты басқа қатысушы мемлекеттердің тең дәрежедегі өкілдеріне, лауазымды адамдарына және қызметкерлеріне қатысты қолданылатынға ұқсас артықшылықтарды пайдаланады.

9. ЕТДҚ-ның Басқарушы директоры, Басқарушы директорының орынбасарлары, Басқарма мүшелері немесе қызметкерлері өздері азаматы болып табылатын Қорға қатысушы мемлекеттердің аумағында уақытша немесе тұрақты болған уақытта оларға 1-тармақшаны қоспағанда, осы баптың 8-тармағының ережелері қолданылмайды.

10. Басқарушы директор оның пікірінше, мұндай иммунитеттер мен артықшылықтар сот төрелігін іске асыруға кедергі келтіретін және олардан оның пікірінше, Қордың мүдделеріне нұқсан келтірмей, Қордың мүдделеріне сай келетіндей дәрежеде және шарттарда бас тартуға болатын жағдайларда, Басқарушы директорды, Басқарушы директордың орынбасарларын және Басқарма мүшелерін қоспағанда, Қордың кез келген қызметкеріне қатысты кез келген иммунитеттер мен артықшылықтардан бас тартуға міндетті. Осыған ұқсас жағдайларда және сол шарттарда Басқарушылар кеңесі Басқарушы директорға, Басқарушы директордың орынбасарларына және Басқарма мүшелеріне қатысты иммунитеттер мен артықшылықтардан бас тартуға міндетті.

11. ЕТДҚ Қорға қатысушы мемлекеттердің құзыретті органдарына осы бапта және осы Жарғының 23-бабында көзделген артықшылықтар мен иммунитеттер қолданылатын адамдарға тиісті артықшылықтар мен иммунитеттер беру мақсаттарында осындай адамдардың тегін кезең-кезеңімен хабарлайды.

12. Өзінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде ЕТДҚ-ның Басқарушы директоры, Басқарушы директорының орынбасарлары, Басқарма мүшелері мен қызметкерлері халықаралық қызметкерлер ретінде әрекет етеді. Олар ЕТДҚ-ға есеп береді және өздері азаматы болып табылатын мемлекеттердің қандай да бір билік органдарына немесе ресми адамдарға тәуелді болмайды.

23-бап. Салық салудан босату

1. ЕТДҚ, оның кірістері, мүлкі және басқа да активтері, сондай-ақ оның осы Жарғыға сәйкес Қорға қатысушы мемлекеттердің аумақтарында жүзеге асырылатын операциялары мен мәмілелері нақты қызмет корсету түрлері үшін төлемақы болып табылатындарды қоспағанда, кез келген салықтардан, алымдардан, баждардан және басқа да төлемдерден босатылады.

2. ЕТДҚ өзінің ресми қызметі шеңберінде Қорға қатысушы мемлекеттердің аумақтарында ЕТДҚ-ның қызмет бабында пайдалануына арналған тауарларды әкелу және әкету кезінде кедендік баждардан, салықтар мен кеден алымдардан босатылады.

ЕТДҚ кеден төлемдерін төлеу бойынша жеңілдіктерді қолдана отырып әкелген тауарлар оларға қатысты аталған, бұрын Қорға қатысушы мемлекеттің заңнамасына сәйкес төлеуден босатылған төлемдерді ЕТДҚ-ға алдын ала төлемей иеліктен шығарылуға жатпайды.

3. Ешқандай салықтар, оның ішінде міндетті жарналар мен алымдар, баждар және/немесе басқа да кез келген төлемдер жалақыдан және басқа да сыйақылардан, келтірілген шығыстардың өтемақыларынан немесе ЕТДҚ соған байланысты Басқарушы директорға, Басқарушы директордың орынбасарларына, Басқарма мүшелеріне және қызметкерлерге жүзеге асыратын өзге де төлемдерге байланысты алынбайды.

4. ЕТДҚ кез келген салықтарды, баждарды және/немесе басқа да кез келген төлемдерді төлеу, ұстап қалу, жинау және өтеу жөніндегі міндеттемелерден, оның ішінде салықтарды ұстап қалу мен төлеуді салық агенті кіріс алу көзінен жүзеге асырған жағдайларда да босатылады.

24-бап. Иммунитеттен, артықшылықтардан және алып қоюдан бас тарту

1. Осы Жарғыда көзделген артықшылықтар, иммунитеттер және алып қою оларды алатын адамдардың жеке пайдасы үшін емес, Қордың мүддесі үшін беріледі.

2. Басқарушылар кеңесі осы Жарғыда көзделген кез келген артықшылықтардан, иммунитеттерден немесе жеңілдіктерден кез келген сәтте және кез келген мән-жайларда бас тарта алады, мұны ол Қордың мүддесіне неғұрлым оңтайлы дәрежеде сай келеді деп есептейтін түрде және шарттарда жасайды.

3. Иммунитеттен бас тарту, қабылданған шешімді екі ұшты мағынада түсіндіруді болдырмай, айқын көрінеді. Бұл ретте, егер Басқарушылар кеңесі өзгеше бекітпесе, сот талқылауына қатысты иммунитеттен бас тарту атқарушылық иммунитеттен бас тартуды білдірмейді.

8-тарау. ЕТДҚ қызметінің жекелеген аспектілері

25-бап. ЕТДҚ-ның халықаралық сипаты

1. ЕТДҚ-ның Басқарушы директоры, Басқарушы директорының орынбасарлары, Басқарма мүшелері мен қызметкерлері Қорға қатысушы мемлекеттердің ішкі істеріне араласпайды, ал олардың шешімдері Қорға қатысушы мемлекеттердің саяси қысымымен қабылданбауға тиіс. Олардың шешімдері тек экономикалық пайым тұрғысынан қабылданады. Мұндай пайымдар мақсаттарға жетуді және ЕТДҚ функцияларын орындауды қамтамасыз ету үшін бейтарап бағаланады.

2. ЕТДҚ-ның Басқарушы директоры, Басқарушы директорының орынбасарлары, Басқарма мүшелері мен қызметкерлері өздерінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде тек ЕТДҚ-ның мүддесі үшін әрекет етуге және Қорға қатысушы мемлекеттердің билік органдарына бағынбауға тиіс. Қорға қатысушы әрбір мемлекет олардың жағдайының халықаралық сипатын құрметтеуге және аталған адамдар өздерінің қызметтік міндеттерін орындаған кезде олардың қайсыбіріне кез келген ықпал ету әрекетінен бой тартуға тиіс.

26-бап. Байланыс арнасы

Қорға қатысушы әрбір мемлекет ЕТДҚ-ның Шарт және осы Жарғы шеңберінде туындайтын кез келген мәселелер бойынша өзара іс-қимыл жасай алатын ресми орган ретінде өзінің мемлекеттік қаржыны басқару саласындағы құзыретті органын тағайындайды.

27-бап. ЕТДҚ-ның жұмыс және ресми тілі

Орыс тілі ЕТДҚ жұмыс және ресми тілі болып табылады.

28-бап. ЕҚДБ-ның бюджеті

ЕТДҚ-ның бюджетін жыл сайын Басқарманың ұсынысы бойынша Басқарушылар кеңесі бекітеді.

29-бап. Жылдық есептілік және ақпаратты ашу

1. Басқарушылар кеңесі ЕТДҚ-ның жылдық есептілігін бекітеді.

2. ЕТДҚ тәуелсіз сыртқы аудитордың қорытындысы бар қаржылық есептілікті қамтитын жылдық есепті жариялайды және оны Қорға қатысушы мемлекеттерге жолдайды.

3. ЕТДҚ-ның қаржы жылы 1 қаңтарда басталады және 31 желтоқсанда аяқталады.

4. ЕТДҚ өз қызметінің ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында ақпаратты ашуға қатысты саясатты әзірлейді және жүргізеді. ЕТДҚ ақпаратты ашудың жалпыға бірдей танылған халықаралық қағидағарына сүйене отырып, өз мақсаттарына жету және өз функцияларын орындау үшін орынды деп санайтын есептерді жариялай алады.

5. Қорға қатысушы мемлекеттер ЕТДҚ-ның мақсаттары мен функцияларын орындауға жәрдемдесу мақсатында негізделіп сұратылған ақпаратты ЕТДҚ-ға береді.

30-бап. Ішкі аудит

ЕТДҚ-ның құрылымында ішкі аудит қызметі құрылады. Басқарушылар кеңесі қызмет жұмысының тәртібін және оның құрамын бекітеді.

31-бап. Сыртқы аудит

ЕТДҚ-ның қаржылық есептілігін Басқарушылар кеңесі бекітетін тәуелсіз сыртқы аудитор тексереді, ол жылдық қаржылық есептілік аудитінің қорытындылары бойынша тиісті қорытынды береді. Сыртқы аудитор ЕТДҚ-ның бухгалтерлік кітаптары мен шоттарын тексеру және оның қаржылық операциялары туралы толық ақпарат алу үшін барлық өкілеттікке ие болуға тиіс.

32-бап. ЕТДҚ-ның пайдасын бөлу

Таза пайда резервтік және өзге де қорларды толықтыру үшін, сондай-ақ Шарттың 1-бабында көзделген ЕТДҚ-ның мақсаттарына қол жеткізу үшін пайдаланылады және ЕТДҚ өз қызметін тоқтатпаса, Қорға қатысушы мемлекеттерге қандай да бір нысанда төленбейді.

33-бап. ЕТДҚ-ның шоттары

1. ЕТДҚ-ның қаражатымен жасалатын операциялар тізбесін Басқарушылар кеңесі бекітетін банктерде ашылған ЕТДҚ-ның шоттары арқылы жүзеге асырылады.

2. ЕТДҚ-ның шоттары ЕТДҚ-ның құрылтайшы мемлекеттерінің ұлттық валюталарында, АҚШ долларында, еуроға, сондай-ақ Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша өзге де валюталарда жүргізіледі.

9-тарау. Басқа ережелер

34-бап. Өзгерістер енгізу

1. Осы Жарғыға кез келген өзгерістер осы баптың ережелері ескеріле отырып, Шарттың 6-бабына сәйкес енгізіледі.

2. Осы Жарғыға өзгерістер енгізу туралы ұсыныстарды басқарушылар, директорлар және Басқарма атынан Басқарушы директор енгізе алады.

3. Осы Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы кез келген ұсыныс Басқарушылар кеңесі төрағасының назарына жеткізіледі, ол осы ұсынысты Басқарушылар кеңесінің қарауына және мақұлдауына ұсынады.

35-бап. Осы Жарғыны қолдануға байланысты және ЕТДҚ-ның қызметі барысында туындайтын дауларды шешу тәртібі

1. Осы Жарғыны қолдануға байланысты және ЕТДҚ-ның қызметі барысында ЕТДҚ мен Қорға қатысушы мемлекет арасында не ЕТДҚ мен Қорға қатысушы бұрынғы мемлекет арасында, не ЕТДҚ мен Қорға қатысушы қандай да бір мемлекет арасында ЕТДҚ операцияларын тоқтата тұру және тоқтату кезінде туындайтын даулар мен келіспеушіліктерді дау тараптары мүмкіндігінше келіссөздер мен консультациялар арқылы шешетін болады.

2. Егер осындай даулар мен келіспеушіліктер туындаған сәтінен бастап 6 ай ішінде келіссөздер мен консультациялар арқылы шешілмеген жағдайда, оларды дау тараптарының кез келгені Басқарушылар кеңесіне қарауға және шешуге береді. Басқарушылар кеңесі дауды 6 ай ішінде қарауға және шешуге тиіс.

3. Дау тараптарының кез келгені дауды шешу үшін аралық сотқа берген сәттен бастап 2 ай ішінде тағайындалатын 3 төрешіден тұратын аралық соттың қарауына бере отырып, Басқарушылар кеңесінің шешіміне дауласа алады. Төрешілердің бірін ЕТДҚ, екіншісін - Қорға қатысушы тиісті мемлекет немесе Қорға қатысушы бұрынғы мемлекет тағайындайды, ал үшіншісін (төрағасын) тағайындалған төрешілердің келісімі бойынша не, егер төрешілер тағайындалғаннан кейін 6 ай ішінде бірыңғай келісімге келмесе, Біріккен Ұлттар Ұйымы Халықаралық Сотының Төрағасы тағайындайды.

Дауды шешу кезінде тағайындалған төрешілер даудың жария-құқықтық сипатын ескере отырып, ЮНСИТРАЛ Төрелік регламентін басшылыққа алады.

Төрешілер көпшілік дауыспен шешім қабылдайды және олар қабылдаған шешім дау тараптары үшін түпкілікті және міндетті болып табылады."

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК